

**ДО ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ
по адм.д.№13235/2015 год.**

**ДО ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
ПЕТЧЛЕНЕН СЪСТАВ**

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
Вх. N: 18228
11.12.2015 г.

ЧАСТНА ЖАЛБА

От „ЛОВНО-РИБАРСКО ДРУЖЕСТВО ГРОХОТЕН-СВОГЕ“
рег. по ф.д.№277/2001 год. по описа на ОС-София, ТО, 5с.
със седалище и адрес на управление: гр.Своге, община Своге,
ул.“Александър Стамболийски“ №6
представявано от Методи Симеонов Пешев, ЕГН-5905247340
- Председател на Управителния съвет
съд.адрес: гр.София, ул.“Г.Бенковски“ №12А, вх.“А“, ет.2, ап.19
-чрез адв.Райна Аврамова, GSM: 0888925238
e-mail: raina@avramova.lawyer

срещу

**Определение №12790/30.11.2015 год. по адм.д.№13235/2015 год.
на ВАС, V-то отделение**

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИЙ,

С настоящата и в срок обжалваме пред Вас и молим, да отмените **Определение №12790/30.11.2015 год. по адм.д.№13235/2015 год. на ВАС, V-то отделение като неправилно и незаконосъобразно, както и да ни присъдите сторените по делото разноси, вкл. за адвокатски хонорар.**

Съображенията ни за това са следните:

За да постанови обжалваното определение тричленния състав на ВАС е приел, че Заповедта на министъра на земеделието и горите по чл.7, ал.6 от ЗЛОД не е индивидуален административен акт, тъй като волеизявлението на министъра няма властнически характер, доколкото същата поражда задължения единствено за подчинените на Министерството на земеделието и храните административни органи в смисъла на Тълкувателно постановление №2/2007 год. на ОСС от I и II колегия на ВАС.

РАЙНА АВРАМОВА
Адв. КАТ
ул. Бенковски №12А, ет.2, ап.19
телеф: 979 7312

Този извод на решаващия съд, считаме за неправилен, тъй като Заповедта на министъра на земеделието и горите по чл.7, ал.6 от ЗЛОД не засяга единствено подчинените административни органи в МЗХ, доколкото променя границите между ловностопанските райони стопанисвани от ловните сдружения по силата на сключени договори със същите, а съгласно чл.3а от ППЗЛОД предложенията за тези изменения се инициират от една или повече ловни дружини в състава на сдружението по чл.30 ЗЛОД. С други думи, за да се достигне въобще до издаване на такава заповед е необходима воля на една или повече ловни дружини, в които членуват граждани, а те /ловните дружини и техните членове/ не са административни органи подчинени на МЗХ.

Съжденията по въпроса “Индивидуален административен акт ли е заповедта на министъра на земеделието и горите по чл. 7, ал. 6 от Закона за лова и опазването на дивеча?” изложени в мотивите на цитираното тълкувателно постановление започват с правилната констатация, че “при наличие на останалите елементи от тази характеристика, по същество спорен се очертава въпросът дали със заповедта за определяне границите на ловностопанските райони се създават права или задължения или непосредствено се засягат права или законни интереси на граждани или организации”, но завършват с неправилния извод, че “с нея не се засягат пряко интересите на ловните дружини, нито на техните членове, чиито права възникват от сключения договор за съответния ловностопански район, а не от заповедта за определяне на границите му”. Считаме този извод в същото за неправилен: Ловното стопанство е комплекс от дейности, свързани със стопанисването, опазването и ползването на дивеча, с организацията и устройството на ловната площ на Република България и с търговията с дивеч и дивечови продукти - § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на ЗЛОД. А ловната площ на Република България включва всички земи, гори и водни площи, които са обитавани от дивеч или в които има условия за съществуването му, извън населените места, определени с общи и подробни градоустройствени планове или с околоръстни полигони – чл. 6 ЗЛОД. Тя се разпределя на ловностопански райони независимо от фондовите граници (поземлен фонд, горски фонд и т.н.) и собствеността върху земите, горите и водните площи – чл. 7, ал. 1 ЗЛОД, в които, според чл. 2, ал. 2 ЗЛОД, се стопанисва дивечът.

Ловностопанският район е основен институт в организацията на ловното стопанство и правото на лов. Според чл. 7, ал. 5 ЗЛОД ловностопанските райони са четири вида:

а) ловностопански райони на държавни дивечовъдни станции, които са юридически лица със статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон (чл. 9, ал. 1 ЗЛОД), не могат да бъдат обявявани в несъстоятелност (чл. 9, ал. 6 ЗЛОД) и се подпомагат от държавата чрез бюджета на Министерството на земеделието и горите (чл. 9, ал. 7 ЗЛОД);

б) ловностопански райони на формирания, чрез които държавните лесничейства стопанисват дивеча - ловностопански райони на бази за интензивно стопанисване на дивеча (оградени площи с трайна ограда, в които дивечът се развъжда и отглежда с комерсиална цел – ловен туризъм и интензивен добив на дивечово месо) и ловностопански райони на дивечовъдни участъци; Общата площ на държавните дивечовъдни станции, дивечовъдните участъци и базите за интензивно стопанисване на дивеча е до 15 на сто от ловната площ на страната – чл. 8, ал. 2, изр. 2-ро ЗЛОД.

Останалите 85 и повече на сто от ловната площ на страната се обхваща от четвъртия вид ловностопански райони – тези на ловните дружини (според чл. 29, ал. 1 ЗЛОД ловната дружина е обединение на български граждани, придобили право на лов, чиято цел е стопанисване и опазване на дивеча в един ловностопански район). Законът

обаче признава за правен субект (юридическо лице) не ловните дружини, а техните сдружения – чл. 30, ал. 4 ЗЛОД. Нещо повече – тези сдружения са признати от закона за особени представители на ловците и неперсонифицираните ловни дружини пред съответните държавни и общински органи – чл. 30, ал. 3 ЗЛОД. Според чл. 2, ал. 1 и чл. 34 ЗЛОД дивечът в Република България е частна държавна собственост и се стопанисва от държавните дивечовъдни станции (държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 ТЗ), от държавните лесничейства (юридически лица – структури на Националното управление на горите) и от сдруженията на ловните дружини.

Сдруженията на ловните дружини, т.е. на българските граждани с право на лов, стопанисват 85 и повече на сто от ловната площ на страната въз основа на договори, сключени след пряко договаряне с държавните лесничейства (чл. 36, ал. 2 ЗЛОД). Тези договори, наименовани договори за стопанисване и ползване на дивеча, се сключват с директора на държавното лесничейство след провеждането на една задължителна, подробно регламентирана с Правилника за прилагане на Закона за лова и опазването на дивеча (ППЗЛОД) процедура, която се открива със заповед на директора. За всеки ловностопански район се сключва отделен договор. Затова за всеки ловностопански район се провежда отделна процедура за пряко договаряне, а в заповедта, с която се открива всяка процедура за пряко договаряне, директорът на държавното лесничейство изрично посочва ловностопанския район, за който ще се проведат преговорите и ще се сключи договорът. Това показва, че определянето на границите на ловностопанските райони е дейност, която предхожда и обуславя прякото договаряне между ловните сдружения и държавните лесничейства.

Границите на ловностопанските райони се определят въз основа на критериите по чл. 7, ал. 6 ЗЛОД и се утвърждават със заповед на министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите (НУГ). За ловностопанските райони, които ще се стопанисват от ловните сдружения, началникът на НУГ прави предложение въз основа на направени вече пред него предложения от комисиите по чл. 18, ал. 1 ЗЛОД – чл. 3, ал. 2, т. 1 ППЗЛОД. И тук Министерският съвет е направил опит да регламентира разрешаването на евентуалните спорове по тези предложения – спорните въпроси се решават от съветите по лова при регионалните управления на горите. Следователно производството не е съвсем безспорно. Възможно е ловните сдружения да не са съгласни с границите на един или друг или на няколко ловностопански райони. Възникналите от това спорове не могат да бъдат възлагани на съветите по лова, защото те са консултативни органи (виж чл. 19 във връзка с чл. 16, ал. 2 ЗЛОД) и защото Конституцията не допуска други органи, освен съдилищата, да разрешават спорове, които са свързани с права. А от границите на ловностопанския район зависят: неговата площ и оттук – броят на ловците, които ще членуват в стопанисващата ловна дружина; от ловната площ на сдружението пък зависи максималният брой на ловците на територията на държавното лесничейство (чл. 29, ал. 2 ЗЛОД); зависят и други въпроси, непосредствено свързани с правото на лов. Но докато при първоначалното определяне и утвърждаване на границите на ловностопанските райони нарушаването или застрашаването на права, свободи и законни интереси е по-скоро хипотетично, то не така стои въпросът при изменението на границите на ловностопански райони, за които вече има сключени договори за стопанисване и ползване на дивеча от ловни сдружения. Тези договори се сключват за срок 10 години – чл. 45, ал. 1 ППЗЛОД. С тяхното сключване ловните дружини и организираните ловци, членуващи в тях, придобиват вече конкретни права. Това обстоятелство е посочено и от Конституционния съд в мотивите на неговото решение № 15 от 31.05.2001 г. по к.д. № 3 от 2001 г.: „Осъществяването (на дейност по

стопанисването на дивеча) обаче не е предоставено на собствениците, а на лицата, изброени в чл. 34 ЗЛОД ... От тях се упражняват права (по чл. 46, ал. 4, чл. 68, ал. 4 ЗЛОД) и се изпълняват задължения (по чл. 37, чл. 68, ал. 3, чл. 78 ЗЛОД), което е свързано с ползване на горските площи за преминаване, престой, изграждане на ловностопански съоръжения и други дейности, обхващащи се от стопанисването на дивеча". Към изброяването на правата, направено от Конституционния съд, може да се добави и правото да администрират ползването на дивеча и неговата охрана (чл. 50, чл. 59, чл. 67, ал. 2 и ал. 6, и т.н.).

Изменението на границите на ловностопанския район, което води до намаляване на неговата площ, негативно засяга сдружението и членуващите в него ловци. Защитата в тези случаи може да се осъществи единствено чрез оспорване на заповедта на министъра на земеделието и горите. Защото в договора за стопанисване и ползване на дивеча ловностопанският район е определен (индивидуализиран) единствено чрез неговото наименование. Намаляването на неговата площ не се отразява в наименованието, поради което договорът си остава сключен за ловностопанския район с това наименование. Намаляването на площта е отразена единствено в заповедта на министъра по чл. 7, ал. 6 ЗЛОД и затова единственият начин за защита срещу него е оспорването на тази заповед.

За илюстрация ще посоча заповед № РД 49-117 от 18.07.2003 г., с която е изменена заповед № РД 46-1545 от 22.08.2001 г. в частта за границите на ловностопански райони „Рогозче“, „Нановица“ и „Равен“ (приложения по адм.д.№ 8286 от 2003 г.). Със заповед № РД 46-1545 от 22.08.2001 г. ловностопански район „Рогозче“ е определен с обща площ 9920,7 ха, от които 6330,4 ха държавен горски фонд (ДГФ). След изменението на границите му, направено със заповед № РД 49-117 от 18.07.2003 г., общата площ на този ловностопански район става 7025, 25 ха, от които 4315,7 ха ДГФ или ловната площ е намалена с 2895,45 ха, от които 2014,7 ха. Намалени, макар и с по-малко хектари, са и площите на останалите два ловностопански райони – „Нановица“ и „Равен“. Намалението на ловната площ се дължи на обстоятелството, че е образуван нов ловностопански район – „Припек“ с обща площ 2956,25 ха, от които 2070,5 ха ДГФ (сравни намалението на общата площ и на площта от ДГФ при ловностопански район „Рогозче“), т.е. намалението на площта на ловностопански район „Рогозче“ се дължи на извършено разделяне на този район. А според чл. 3а, ал. 2 ППЗЛОД предложенията за разделяне на ловностопанските райони се представят от ловното сдружение, придружени с протокол от общото събрание на ловната дружина, стопанисваща дивеча, в който протокол да се съдържа решение за разделяне на района, взето с обикновено мнозинство от членовете на дружината. По делото такъв протокол не е представен. Нещо повече – не е взето дори мнението на ловната дружина, стопанисваща дивеча в район „Рогозче“.

Такива данни се съдържат и в другите дела, по цитираните в предложението за тълкувателно постановление, съдебни решения. При тяхното наличие за мен е необясним изводът, че липсва правен интерес от съдебното оспорване на заповедта по чл. 7, ал. 6 ЗЛОД, с която се намалява, в т.ч. и когато се разделя, площта на ловностопанските райони. Определено считам, че разрешаването на спорните въпроси от консултативния орган съвет по лова (чл. 3, ал. 2, т. 1 ППЗЛОД) е недопустимо, защото противоречи на Конституцията, а по отношение на българските граждани с право на лов - и на чл. 6.1. от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, който изисква да бъде осигурен достъп до независим и безпристрастен съд на всяко лице, когато се определят негови граждански права и задължения.

Заповедта по чл. 7, ал. 6 ЗЛОД не е индивидуален административен акт, защото тя е общ административен акт. Аргументите ми за това определение на заповедта са основани на обстоятелството, че с нея на определена земна площ се дава статут на ловностопански район. Административните актове, с които се дава статут на определена територия, са общи административни актове (напр. общи и подробни устройствени планове, заповеди за обявяване на защитени територии и т.н.). Поради това и последващият акт, с който се изменя границата на тази територия, също представлява общ административен акт.

Но дори тази заповед да бъде определена като вътрешно служебен административен акт, както се приема с постановлението, не споделям извода, че с нея не се засягат права, свободи и законни интереси на граждани и юридически лица. По-горе изложих съображения защо считам, че с тази заповед се засягат по смисъла на чл. 120, ал. 2 от Конституцията ловците, членуващи в съответната стопанисваща ловна дружина, респ. защо се засяга ловното сдружение като юридическо лице с нестопанска цел, особено в хипотезата на заповед, с която се намалява площта на ловностопанските райони. Сега само ще добавя, че ми се струва малко вероятно да бъде успешно проведен иск за вреди, възникнали от лишаването на ловната дружина и членуващите в нея ловци от стопанисването и ползването на дивеча върху пълния размер на договорената ловна площ. Защото считам за успешно (основателно) възражението, че е налице обективна причина за намаляването на ловната площ (заповед по чл. 7, ал. 6 ЗЛОД).

По изложените съображения считаме, че заповедта по чл. 7, ал. 6 ЗЛОД е административен акт, който засяга ловците в съответната ловна дружина (особено когато с нея се разделя и въобще се намалява площта на ловностопанските райони) и съдебното обжалване не е изрично изключено със закон.

Ето защо с оглед гореизложеното **Ви молим, да отмените обжалваното определение и върнете делото за ново разглеждане от друг състав на ВАС, както и да ни присъдите сторените разноски, в т.ч. за адвокатски хонорар.**

ОСОБЕННО ИСКАНЕ:

I. Моля, на основание чл. 125 от Закона за съдебната власт настоящата частна жалба да бъде докладвана на Председателя на ВАС за отправяне на искане по чл. 126, т. 1 ЗСВ до Общото събрание на колегиите във ВАС **за приемане на тълкувателно решение по въпроса: "Индивидуален административен акт ли е заповедта на министъра на земеделието и горите по чл. 7, ал. 6 от Закона за лова и опазването на дивеча?"**

II. Моля, да постановите СПИРАНЕ на производството по настоящата частна жалба до произнасяне от Председателя на ВАС по искането в т. I.

ПРИЛОЖЕНИЕ: препис за връчване на МЗХ.

С почит:.....

/адв. Райна Аврамова/

